

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ-ΔΟΝΤΙΩΝ- ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΟΥ

Χατζηπέτρος Εμμανουήλ

Επίκουρος Καθηγητής Οδοντιατρικής Σχολής

Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ

- Ορισμός: **Ορατές κλινικές βλάβες** (αλλοιώσεις) που εμφανίζονται στο **βλεννογόνο του στόματος** και των **ερυθρών κρασπέδων των χειλέων** και σχετίζονται με την εκδήλωση νόσων
- **Στοιχειώδεις βλάβες-σημεία**: πρωτογενείς ή δευτερογενείς
- **Πρωτογενείς**: άμεση δράση παθογόνων ή αυτοάνοσων παραγόντων (π.χ. πομφόλυγες σε πέμφιγα). Αλλαγή χρώματος, μορφή στερεού επάρματος ή διόγκωσης, έπαρμα ή διόγκωση που περιέχει υγρό, απώλεια ιστών
- **Δευτερογενείς**: μετεξέλιξη των πρωτογενών [π.χ. μία φυσαλίδα (πρωτογενές σημείο) η οποία ρήγνυται καταλείπει εξέλκωση (δευτερογενές σημείο)]

ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ: ΚΗΛΙΔΕΣ

Κηλίδα (ορισμός):

Επίπεδη, μη υπεγερμένη βλάβη που προκύπτει από τη **μεταβολή του φυσιολογικού χρώματος** του βλεννογόνου, του ερυθρού κρασπέδου των χειλέων ή του δέρματος. Μέγεθος, σχήμα, χρώμα ποικίλλει. Όρια ασαφή ή σαφή. Ανάλογα με το αίτιο διακρίνονται σε: υπεραιμικές ή φλεγμονώδεις, αγγειακές, αιματικές, μελαγχρωματικές, άχρωμες και δυσχρωμικές

- Υπεραιμικές ή Φλεγμονώδεις
- Αγγειακές
- Αιματικές
- Μελαγχρωματικές
- Άχρωμες (αχρωστικές)
- Δυσχρωμικές (χρωστικές)

ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ: ΚΗΛΙΔΕΣ

Υπεραιμικές ή Φλεγμονώδεις

- Υπεραιμία τριχοειδών αγγείων ή φλεγμονή
- Έντονα **ερυθρό χρώμα**
- Αποχρωματίζονται επί πιεσης του σημείου
- Δεν είναι μόνιμες
- Εξαφανίζονται με την άρση του αιτίου

ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ: ΚΗΛΙΔΕΣ

Αγγειακές

- Μόνιμη διαστολή αγγείων
- Έντονα **ερυθρό χρώμα** ή **ερυθροϊώδες**
- Μέγεθος και σχήμα ποικίλλει
- Αποχρωματίζονται επί πιεσης του σημείου
- Είναι μόνιμες
- Δεν εξαφανίζονται

ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ: ΚΗΛΙΔΕΣ

Αιματικές

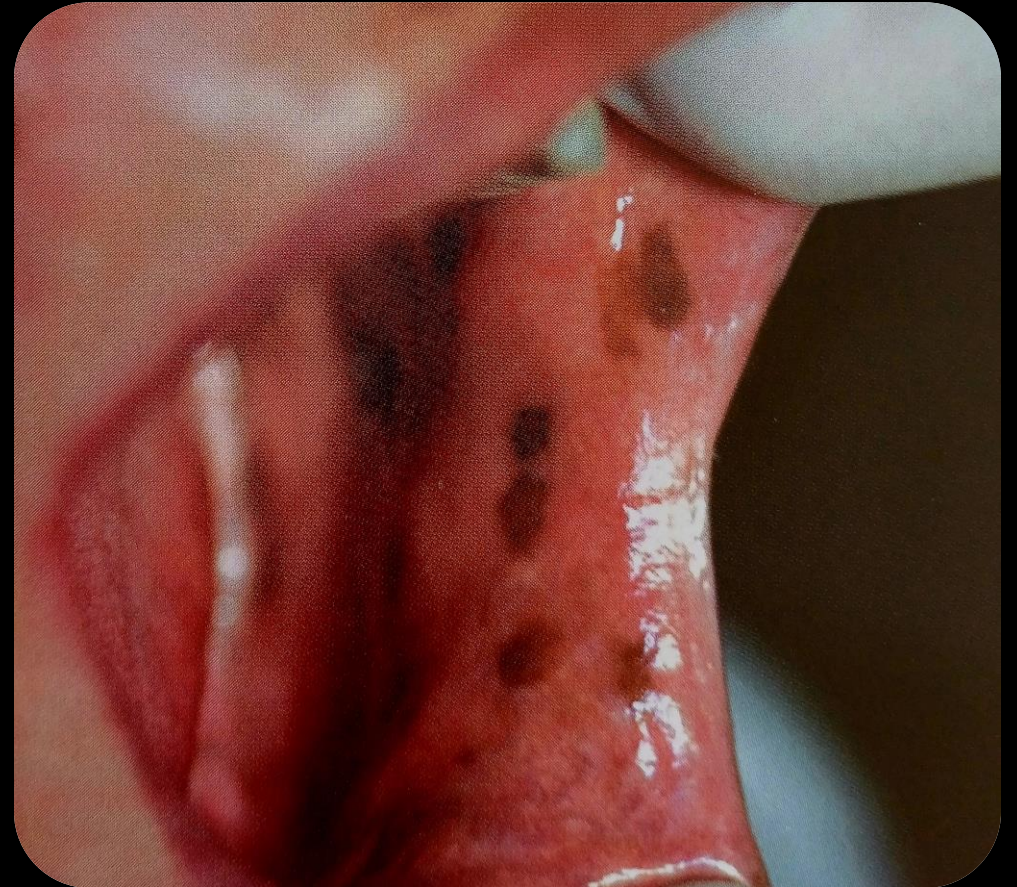
- Εξαγγείωση αίματος
- Τραυματικής αιτιολογίας
- Πετέχειες (0,5-1mm)
- Εκχυμώσεις (>1mm)
- **ΔΕΝ αποχρωματίζονται** επί πίεσης του σημείου
- Αρχικά έντονα **ερυθρό χρώμα**, έπειτα **ερυθροϊώδες**
- **Προοδευτικά εξαφανίζονται**

ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ: ΚΗΛΙΔΕΣ

Μελαγχρωματικές

- **Αύξηση ποσού μελανίνης**
- Πού εντοπίζεται η μελανίνη?
- Μελανινοκύτταρα, επιθηλιακά κύτταρα βασικής και ακανθώτης στιβάδας, μελανινοφάγα κύτταρα του χορίου, σπιλοκύτταρα
- Χρώμα **καστανό** έως **καστανόφαιο**
- **ΔΕΝ αποχρωματίζονται** επί πιεσης του σημείου
- Είναι μόνιμες
- **Δεν εξαφανίζονται**

ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ: ΚΗΛΙΔΕΣ

Άχρωμες (αχρωστικές)

- Περιοχική έλλειψη μελανίνης
- Το σχήμα και το μέγεθός τους ποικίλλει
- Χρώμα ανοιχτότερο του φυσιολογικού
- **ΔΕΝ αποχρωματίζονται** επί πίεσης του σημείου
- Είναι μόνιμες
- **Δεν εξαφανίζονται**

ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ: ΚΗΛΙΔΕΣ

Δυσχρωμικές (χρωστικές)

- Εναπόθεση στο βλεννογόνο ουσιών
- Ενδογενείς (π.χ. Αιμοσιδηρίνη)
- Εξωγενείς (π.χ. Αμάλαμα)
- Το σχήμα και το μέγεθός τους ποικίλλει
- Χρώμα ενδογενών: **κιτρινόφαιο** ή **κυανέρυθρο**
- Χρώμα εξωγενών: **μελανόφαιο** ή **μελανό**
- **ΔΕΝ αποχρωματίζονται** επί πιεσης του σημείου
- Είναι μόνιμες
- **Δεν εξαφανίζονται** οι κηλίδες από **εξωγενείς ουσίες**
- **Εξαφανίζονται προοδευτικά** οι κηλίδες από **ενδογενείς ουσίες**

ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ Ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Βλατίδα

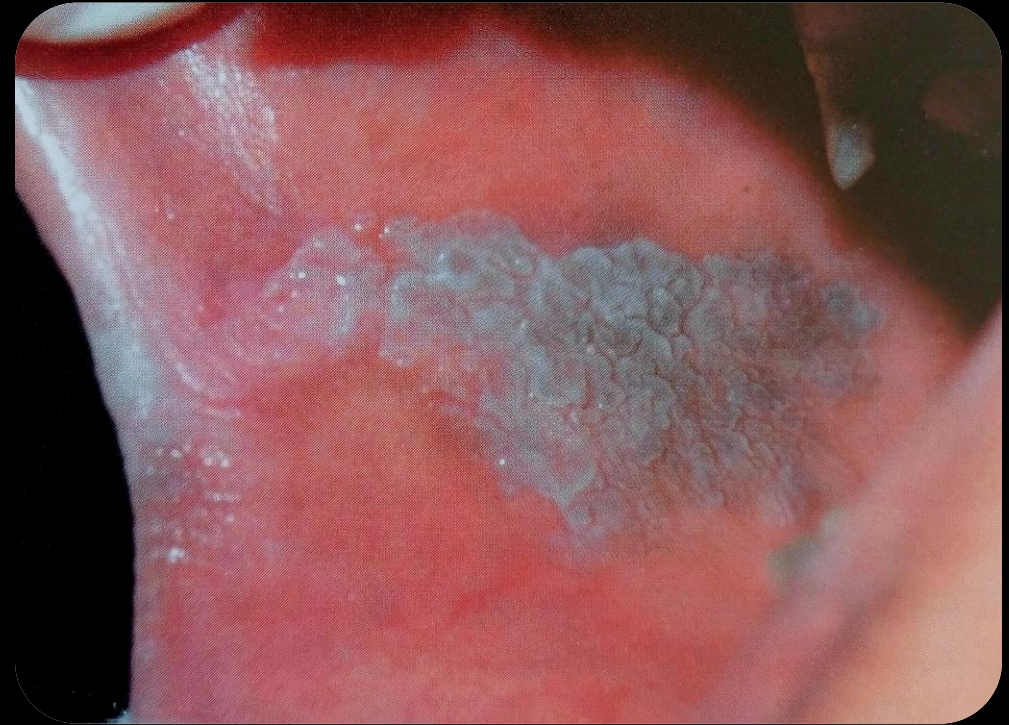
- Μικρό (<4mm) στερεό έπαρμα
- **Υπερπλασία** μιας ή περισσότερων στιβάδων του επιθηλίου, ή του χορίου, ή του επιθηλίου και του χορίου
- **Ευρείας βάσης**
- **Ημισφαιρικό ή πολυγωνικό σχήμα**
- **Λευκό, ερυθρόλευκο χρώμα, ή** χρώματος φυσιολογικού βλεννογόνου

ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ Ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Πλάκα

- Πεπλατισμένο στερεό έπαρμα
- **Υπερπλασία** μιας ή περισσότερων **στιβάδων** του επιθηλίου
- **Σαφή όρια**
- **Πολυποϊκίλο σχήμα**
- Μέγεθος από λίγα mm έως αρκετά cm
- Λευκό ή ερυθρό χρώμα
- **Λεία και επίπεδη επιφάνεια συνήθως**

ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ Ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Οζίδιο

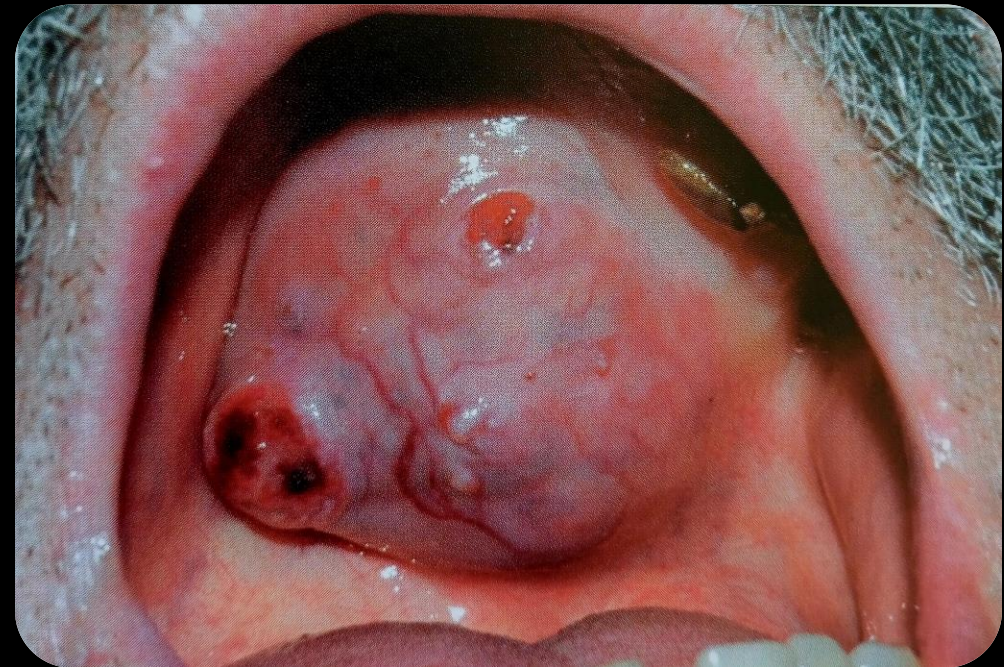
- Στερεό έπαρμα
- **Υπερπλασία** στοιχείων υποβλεννογόνιου ή υποδόριου χιτώνα
- **Ευρείας βάσης**
- Μικρό μέγεθος (5-10mm)
- **Σαφή όρια**
- **Ελαφρώς ευκίνητο κατά την ψηλάφηση**

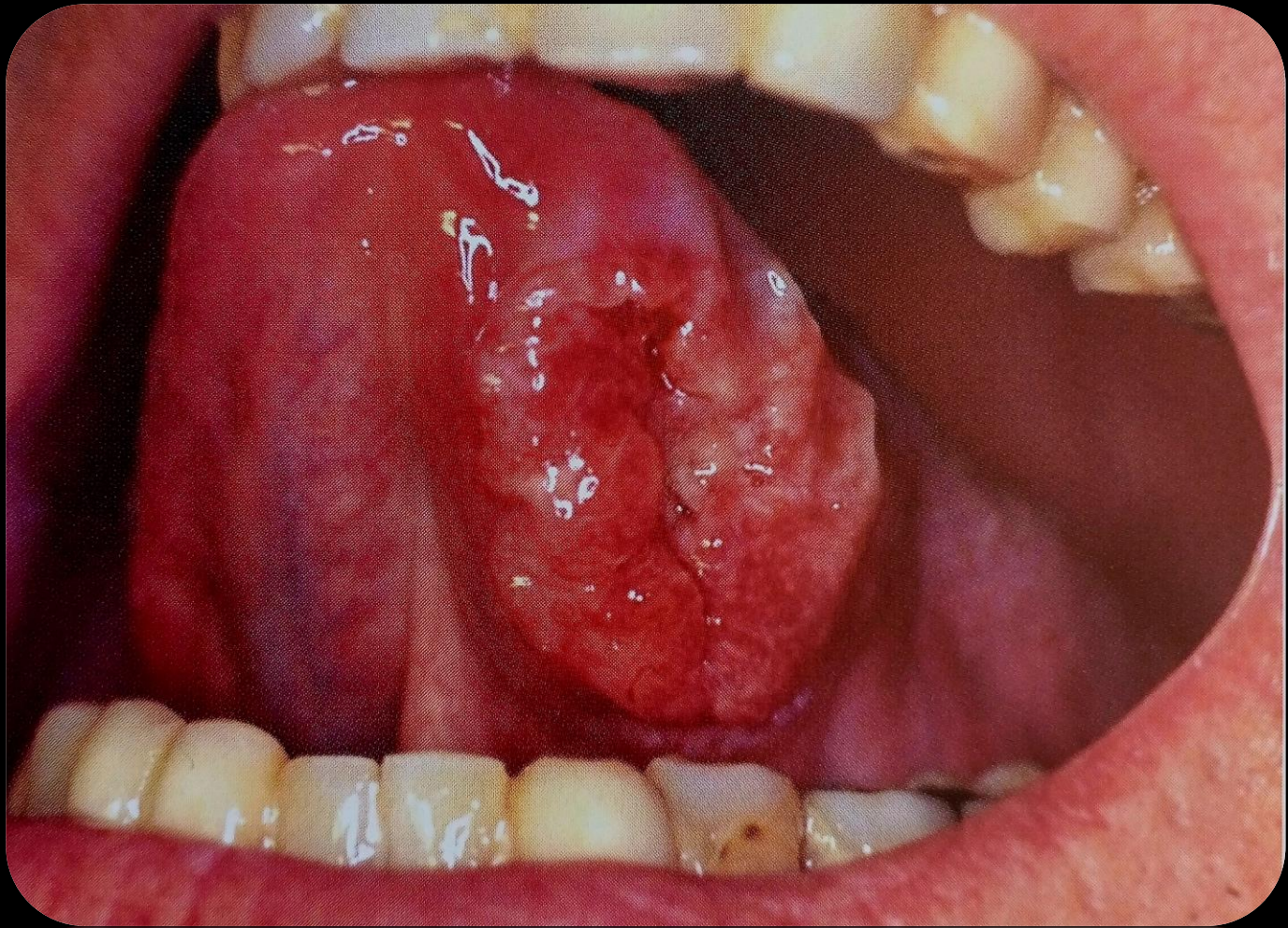

ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ Ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Όγκος

- Στερεά διόγκωση που έχει την τάση να μεγαλώνει
- **Υπερπλασία** στοιχείων βλεννογόνου ή δέρματος ή και άλλων ιστών
- Σαφή και καλώς καθορισμένα όρια ή
- Ασαφή και δυσδιάκριτα όρια
- **Ευρείας βάσης ή μισχωτός**
- Ετερογένεια σε σχήμα, μέγεθος, χρώμα
- Επιφάνεια λεία, λοβωτή, ανθοκραμβοειδής, με ελκώσεις
- **Μαλακός ή σκληροελαστικός ή σκληρός κατά την ψηλάφηση**

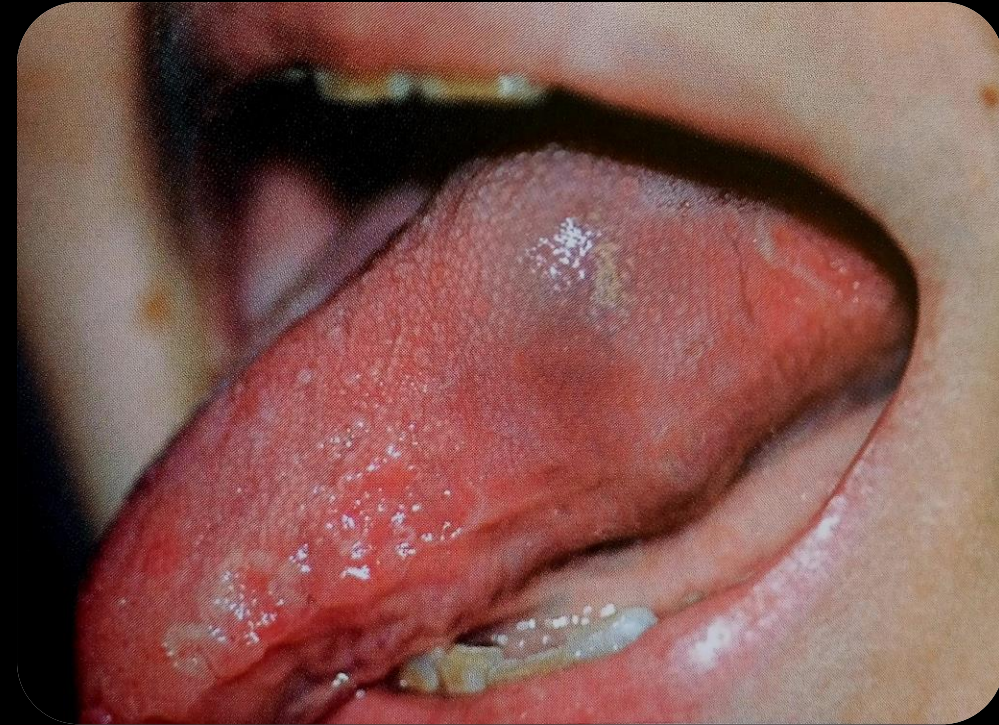

ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ Ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Αιμάτωμα

- Διόγκωση από εξαγγείωση μεγάλης ποσότητας αίματος
- Γρήγορος ρυθμός σχηματισμού
- Έντονο **ερυθροϊώδες** ή **ϊώδες** χρώμα
- Μέγεθος από λίγα mm έως αρκετά cm (ανάλογα με την ποσότητα αίματος που εξαγγειώθηκε)
- Προοδευτική απορρόφηση αιματώματος
- Προοδευτική μείωση διαστάσεων αιματούματος
- Σε κάποιες περιπτώσεις η βλάβη οργανώνεται → μονιμη παραμονή

ΜΟΡΦΗ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ Ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ

Φυσαλίδα

- Μικρό έπαρμα με διάμετρο έως 5mm που περιέχει υγρό
- Σαφώς περιγεγραμμένη
- Ημισφαιρικό σχήμα
- Το περιεχόμενό τους είναι **εξιδρωματικό διαυγές υγρό**
- Σπάνια το περιεχόμενό τους είναι **αιμορραγικό**

Πομφόλυγα

- Μεγάλο έπαρμα με διάμετρο 5mm-10cm που περιέχει υγρό
- Το περιεχόμενό τους είναι **διαυγές** ή **αιμορραγικό**

ΜΟΡΦΗ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ Ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ

Φλύκταινα

- Η φουσαλίδα που περιέχει **πύον**
- Συνήθης εντόπιση στο **δέρμα** (σπάνια στο βλεννογόνο)

Φυσαλίδες, Πομφόλυγες, Φλύκταινες:

- **Ενδοεπιθηλιακή ή υποεπιθηλιακή εντόπιση** (ιστοπαθολογική εξέταση υψηλής διαγνωστικής αξίας)
- **(α) κοιλότητα, (β) οροφή, (γ) πυθμένας, (δ) βάση**
- Πολύ λεπτή οροφή → Ραγίσες φυσαλίδες και πομφόλυγες → μετεξέλιξη πρωτογενούς σημείου σε δευτερογενές (εξέλκωση)

ΜΟΡΦΗ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ Ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ

Κύστη των μαλακών ιστών

- Κάθε παθολογική κοιλότητα που περιέχει υγρό
- Υγρό περιεχόμενο **εξιδρωματικό, βλεννώδες ή κερατινοποιημένο**
- Η κυστική κοιλότητα **επενδύεται από επιθήλιο** που δεν προέρχεται από το επιθήλιο του βλεννογόνου του στόματος
- Η κυστική κοιλότητα **εξωτερικά περιβάλλεται από συνδετικό ιστό**
- **Ψευδοκύστη:** όταν η παθολογική κοιλότητα **δεν επενδύεται από επιθήλιο**, αλλά περιβάλλεται μόνο από συνδετικό ιστό
- Ημισφαιρικές διογκώσεις διαφόρου μεγέθους και χρώματος
- **Κλυδασμός κατά την ψηλάφηση** αν εδράζονται επιφανειακά

ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΩΝ

πρωτογενείς ή
δευτερογενείς (π.χ. ρηξη φυσαλιδας ή πομφόλυγας)

Διάβρωση

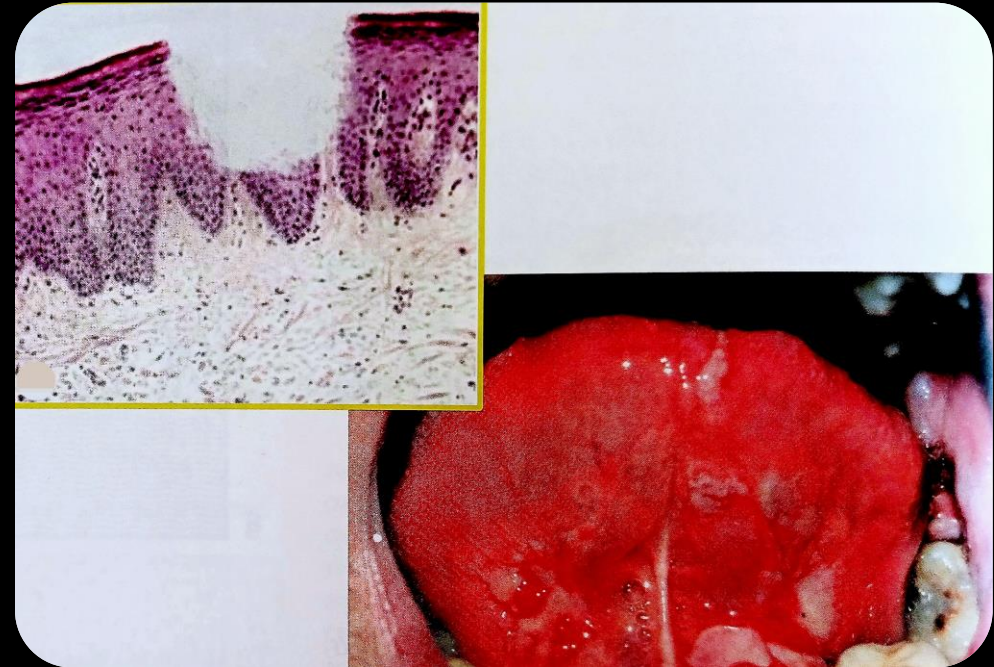
- Απώλεια των **επιπολής στιβάδων του επιθηλίου**
- Μέγεθος και σχήμα ποικίλλουν
- Έντονα **ερυθρό χρώμα** (με την απώλεια των ιστών, τα υποκείμενα αιμοφόρα αγγεία στα οποία οφείλεται το χρώμα του βλεννογόνου, εντοπίζονται πιο επιφανειακά)
- **Λευκωπό χρώμα**, αν ο πυθμένας τους καλύπτεται από τους νεκρωμένους ιστούς
- **Λευκωπό χρώμα** συχνό στις δευτερογενείς διαβρώσεις (ψευδομεμβράνη που αποτελούσε την οροφή φυσαλίδων που έσπασαν)
- **Δεν παραμένει ουλή μετά την ίαση**

ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΩΝ

Εξέλκωση

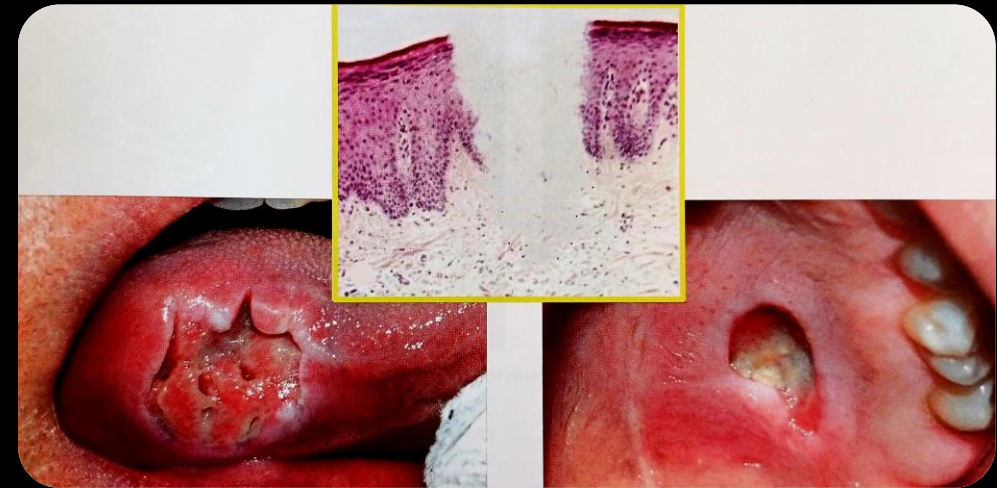
- Απώλεια όλων των στιβάδων του επιθηλίου και της θηλώδους μοίρας του χορίου
- Μέγεθος και σχήμα ποικίλλουν
- Έντονα **ερυθρό χρώμα** (με την απώλεια των ιστών, τα υποκείμενα αιμοφόρα αγγεία στα οποία οφείλεται το χρώμα του βλεννογόνου, εντοπίζονται πιο επιφανειακά)
- Κλινικά η διάκριση μεταξύ διάβρωσης και εξέλκωσης είναι σχεδόν αδύνατη
- **Ψευδομεμβράνες στην περιφέρεια** και **αιμορραγικές σταγόνες στην επιφάνεια** (καταστροφή τριχοειδών αγγείων που φτάνουν μέχρι τη θηλώδη μοίρα του χορίου)
- **Δεν παραμένει ουλή μετά την ίαση**

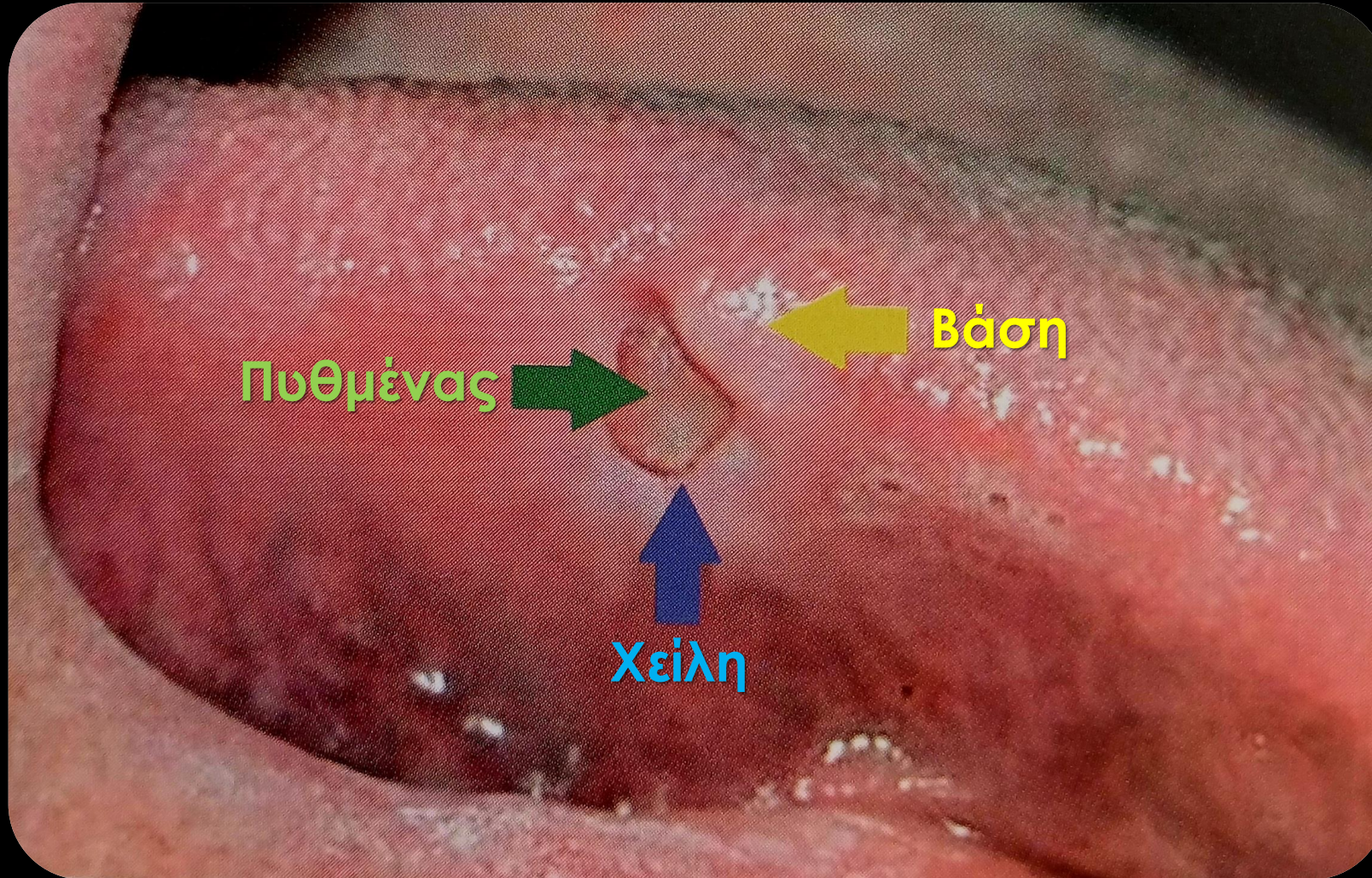
ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΩΝ

Έλκωση ή Έλκος

- Απώλεια όλων των στιβάδων του επιθηλίου και του χορίου ή και των υποκείμενων ιστών
- Μέγεθος και σχήμα ποικίλλουν
- (α) **χείλη**, (β) **πυθμένας**, (γ) **βάση**
- **Χείλη**: οι ιστοί που περιβάλλουν το έλκος (όριο μετάπτωσης του φυσιολογικού βλεννογόνου στη βλάβη) → **ομαλά ή ανώμαλα, επηρμένα ή όχι, σκληροελαστικά, λευκά ή ερυθρά**
- **Πυθμένας**: το κέντρο της βλάβης (οι βαθύτερα εκτεθειμένοι ιστοί) → **λείος και ομαλός, παραγωγικός ή νεκρωτικός, να ορροροεί ή όχι**
- **Βάση**: οι ιστοί πάνω στους οποίους εδράζεται η έλκωση
- **Μπορεί να παραμείνει ουλή μετά την ίαση**

Έλκωση ή Έλκος

ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΩΝ

Ραγάδα

- Γραμμοειδής (σχισμοειδής) ρήξη των ιστών με αποτέλεσμα τη δημιουργία κενού
- Εντόπιση: στο **ερυθρό κρασπέδο των χειλέων** ή στο όριο δέρματος και ερυθρού κρασπέδου
- **Ραγάδα=γραμμοειδής εξέλκωση**

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ

Ψευδομεμβράνη

- Μίγμα επιθηλιακών κυττάρων που έχουν νεκρωθεί, εξιδρωματικών υγρών, μικροοργανισμών και υπολειμμάτων τροφών που καλύπτουν στο σύνολό τους ή σε τμήμα τους, ελκωτικές βλάβες που εντοπίζονται στο βλεννογόνο ή στα ερυθρά κέρατα των χειλέων
- Σχήμα και μέγεθος ποικίλλουν
- Λευκωπό ή κιτρινωπό χρώμα
- **Αποκολλάται εύκολα**

Εφελκίδες

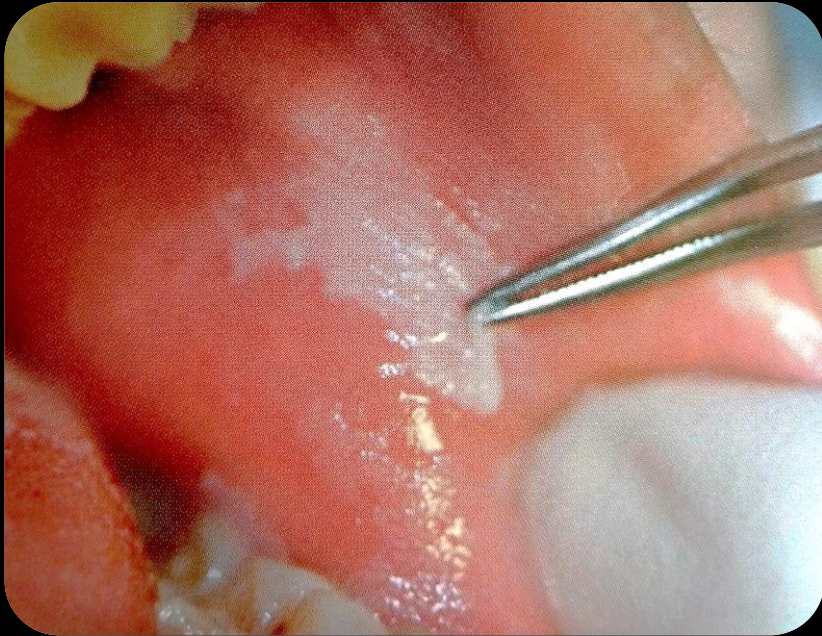
- Αποξηραμένο εξίδρωμα που καλύπτει ελκωτικές βλάβες στα ερυθρά κέρατα των χειλέων και στο δέρμα
- Σχήμα και μέγεθος ποικίλλουν
- **Κιτρινωπό** (μελιτόχρωες εφελκίδες) χρώμα
- **Βαθύ ερυθρό** (αιμορραγικές εφελκίδες) χρώμα
- **Καστανό ή και μέλαν** χρώμα
- Το χρώμα τους προκύπτει από το είδος του εξιδρώματος
- **Στο βλεννογόνο λόγω υγρασίας δε δημιουργούνται εφελκίδες**

Ουλή

- Ο ιστός που προκύπτει μετά την επούλωση ελκώσεων ή την επούλωση χειρουργικών τραυμάτων
- **Εντύπωμα λευκωπού χρώματος** → ατροφία του επιθηλίου και του συνδετικού ιστού του χορίου
- **Υπερπλασία λευκωπού χρώματος** → υπερπαραγωγή συνδετικού ιστού του χορίου
- **Απουσία ελαστικών ινών**
- **Ελαττωμένη αγγείωση**

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ

Ψευδομεμβράνη

Εφελκίδες

Ουλή

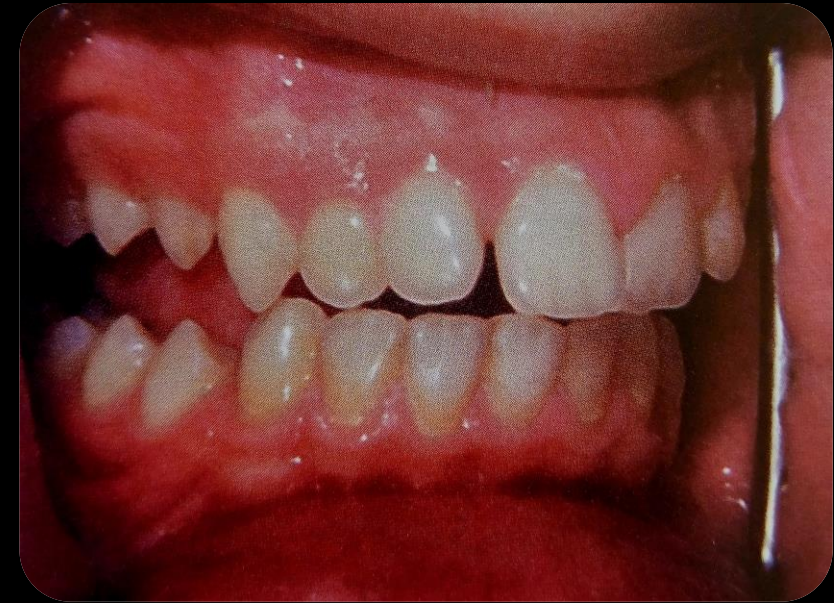
ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΔΟΝΤΙΩΝ

- Αριθμός δοντιών
- Μέγεθος δοντιών
- Σχήμα δοντιών
- Χρώμα δοντιών
- Θέση δοντιών
- Σχέση δοντιών
- Απώλεια οδοντικής ουσίας

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΝΤΙΩΝ

Υπεραριθμία

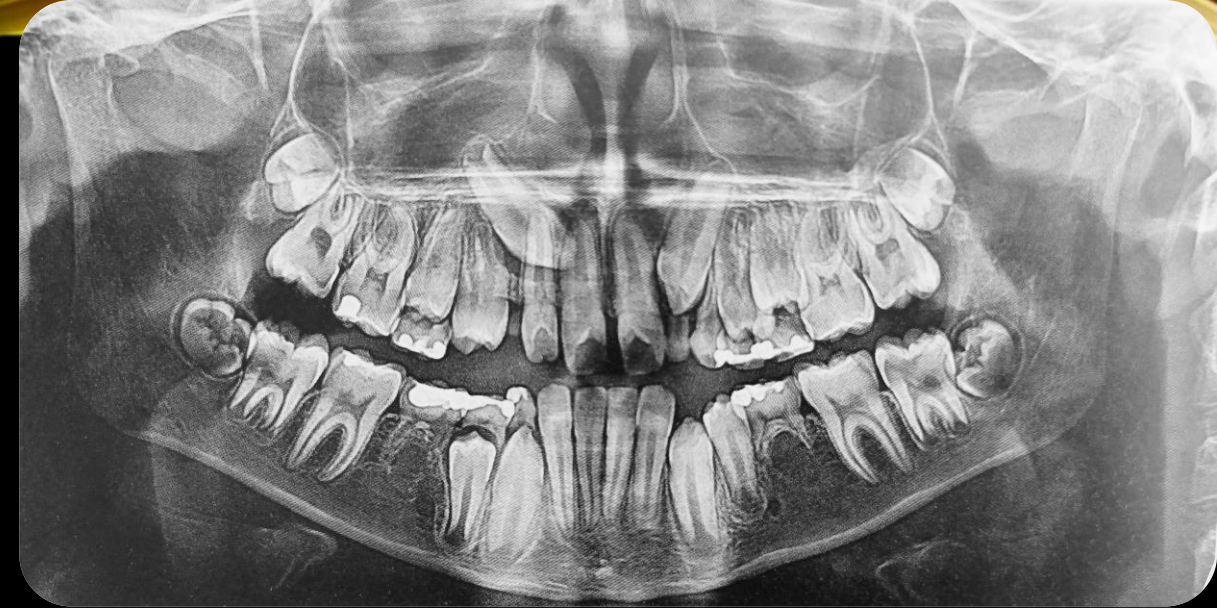
- Μεγαλύτερος αριθμός από το φυσιολογικό
- Ετερόπλευρα ή αμφοτερόπλευρα, έγκλειστα ή όχι
- Συχνότερα στη **μόνιμη οδοντοφυΐα (0.5-5.3%)**
- Συχνότερα στους **άνδρες**
- **Άτυπη μορφολογία, σιγμοειδής ρίζα, κωνικό σχήμα, μειωμένο μέγεθος**
- **Μεσόδοντες** (50% μεταξύ των άνω κεντρικών), **Παραγόμεφιοι, 4^{οι} γομφίοι**
- **Κλειδοκρανική δυσόστωση, υπερωιοσχιστία**
- Έγκλειστα υπεράριθμα: εκτοπίσεις, καθυστέρηση ανατολής, απορρόφηση ριζών
- Διάσταση κεντρικών τομέων → **ακτινογραφικός έλεγχος**
- **Προνεογιλά υπεράριθμα** (σπάνια): άμέσως μετά τη γέννηση στην περιοχή των κάτω τομέων, πριν τη νεογιλή οδοντοφυΐα, στερούνται ρίζας, κίνδυνος κατάποσης, έγκαιρη αφαίρεση

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΝΤΙΩΝ

Συγγενής έλλειψη

- Μικρότερος αριθμός από το φυσιολογικό
- **Γενετικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες** [φάρμακα (θαλιδομήδη), ακτινοβολία, μεταβολικά νοσήματα]
- **Εξωδερμική δυσπλασία, σ. Down, σ. Rieger & Book** (ολιγοδοντία-μερική ανοδοντία)
- Σειρά συχνότητας: **18, 28, 38, 48, 35, 45, 12, 22**
- Συγγενής έλλειψη 3^{ων} γομφίων: 0.15-16.2%
- Συχνότερα στις **γυναίκες**
- **Συμμετρική έλλειψη ή αριστερή έλλειψη**
- Συγγενής έλλειψη, Έγκλειστο ή Εξαχθέν??? → **Ιστορικό και Ακτινογραφία**
- **Υποδοντία** (1-5 δόντια), **μερική ανοδοντία** (>6 δόντια), **ολική ανοδοντία** (ανιδρωσία, κακή διάπλαση ονύχων, επιππιοειδής ρίνα, χαμηλό κάτω πρόσθιο ύψος προσώπου, ανάκαμψη κάτω χείλους, αλωπεκία, υποτρίχωση)

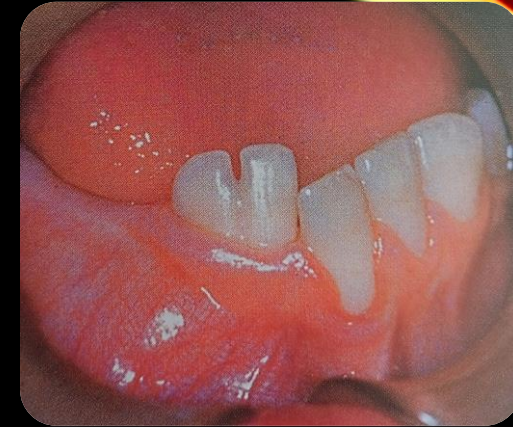
ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΟΝΤΙΩΝ

- **Μεγαλύτερα δόντια οι άνδρες**
- Άνω κυνόδοντες (μεγαλύτεροι στους άνδρες)
- **Μικροδοντία ή νανοδοντία**
- **Μεγαλοδοντία ή γιγαντοδοντία**

ΣΧΗΜΑ ΔΟΝΤΙΩΝ

- 3^{οι} γομφίοι, άνω πλάγιοι τομείς, κάτω 2^{οι} προγόμφιοι
- **Σχιστίες, σ. Down, Turner, Sturge-Weber, νευροϊνωμάτωση**
- **Κωνικού σχήματος:** άνω τομείς
- **Υπεράριθμα ή ανώμαλα φύματα:** γλωσσικές επιφάνειες άνω μόνιμων πλαγίων τομέων και 1^{ων} μόνιμων άνω γομφίων (**Carabelli**)
- **Διδυμία:** τομείς άνω ή/και κάτω
- **Σύντηξη:** συνένωση δύο παρακείμενων οδοντικών σπερμάτων
- **Υποπλασία αδαμαντίνης:** ένα ή περισσότερα βοθρία, αύλακες, έλλειψη αδαμαντίνης
- Γενικά αίτια: υποβιταμίνωση (A, C, D), υπολειτουργία παραθυρεοειδών, ιλαρά, ανεμευλογιά, ερυθρά, οστρακιά
- Τοπικά αίτια: τραύμα, περιακρορριζική φλεγμονή νεογιλών
- **Δόντια του Hutchinson:** συφιλιδική υποπλασία αδαμαντίνης
- **Εγκολεασμός δοντιού:** «οδούς εντός οδόντος» (dens in dente): έκπτυξη αδαμαντίνης μαζί με την υποκείμενη οδοντίνη

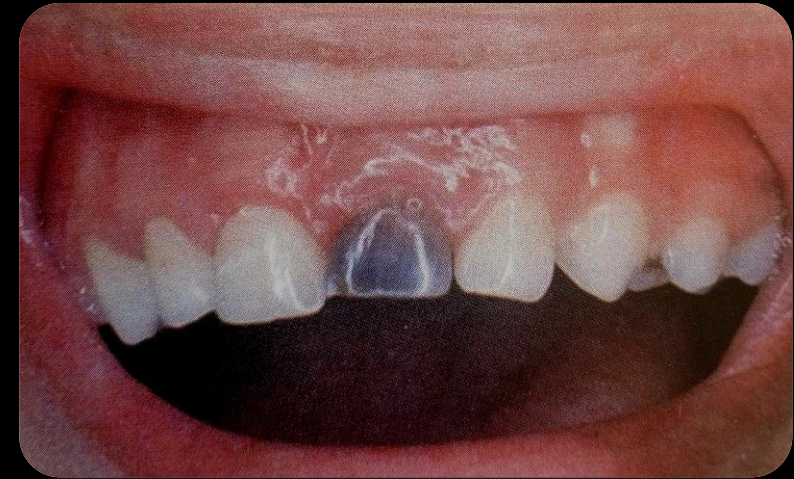

ΣΧΗΜΑ ΔΟΝΤΙΩΝ

Εγκολεσμός δοντιού: «οδούς εντός οδόντος» (dens in dente): έκπτυξη αδαμαντίνης μαζί με την υποκείμενη οδοντίνη

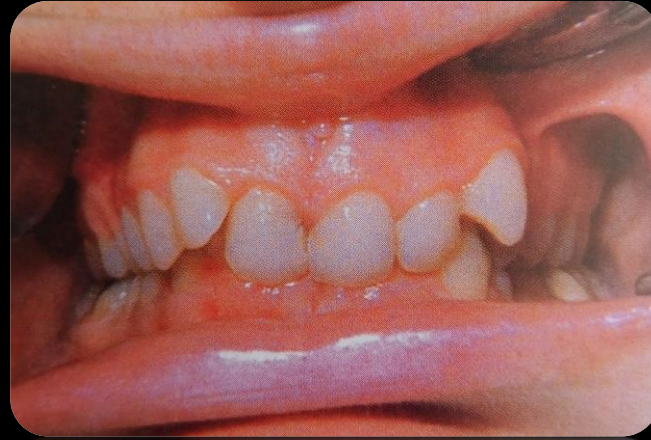
ΧΡΩΜΑ ΔΟΝΤΙΩΝ

- Λήψη φαρμάκων (τετρακυκλίνες), γενετικές διαταραχές, τραύμα, τερηδόνα, γήρας
- **Κηλίδες**: αδαμαντίνη μόνιμων άνω τομέων (υπερβολική λήψη φθορίου έως 8 ετών), τραυματισμός διαπλασσόμενης αδαμαντίνης των μόνιμων σπερμάτων από ακρορρίζια νεογιλών, **ιδιοπαθείς αδιαφάνειες** αδαμαντίνης, **υποεπιφανειακή απασβεστίωση** (λευκές κηλίδες, 1^ο στάδιο τερηδόνας)
- **Δυσχρωμίες**: μεμονωμένα δόντια με **νεκρό πολφό**, ή **ενδοδοντικά θεραπευμένα**, **μεσογειακή αναιμία**, **τετρακυκλίνες**

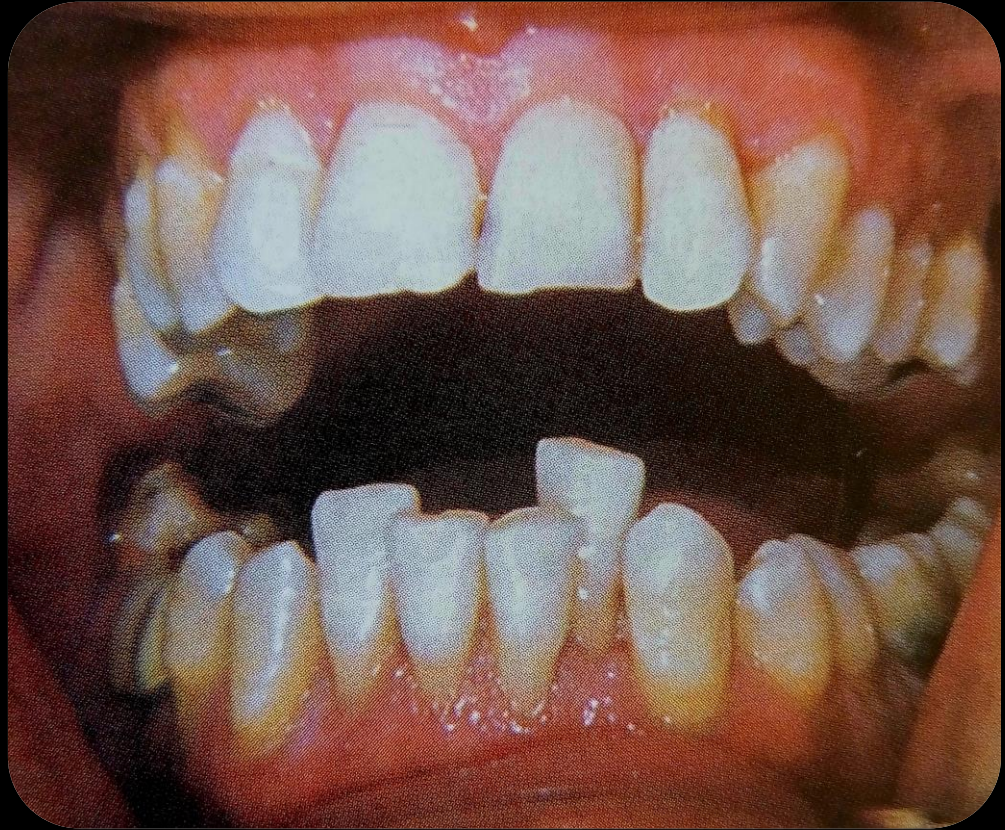

ΘΕΣΗ ΔΟΝΤΙΩΝ

- **Στροφή:** περιστροφή γύρω από τον επιμήκη άξονα, απώλεια σημείων επαφής
- **Απόκλιση:** ο επιμήκης άξονας δεν έχει κανονική κλίση ως προς το προσθιοπίσθιο ή το παρειογλωσσικό επίπεδο
- **Εκτόπιση:** δόντι εκτός οδοντικού τόξου
- **Ετεροτοπία:** ένα δόντι βρίσκεται στη θέση ενός άλλου
- **Υπερέκφυση:** πέραν του μασητικού επιπέδου
- **Υπέκφυση:** υπολείπεται του μασητικού επιπέδου (αγκύλωση)
- **Συνωστισμός:** επιφάνειες επαφής και όχι σημεία επαφής
- **Διαστήματα:** απώλεια κανονικών σημείων επαφής

ΣΧΕΣΗ ΔΟΝΤΙΩΝ

- **Προσθιοπίσθιο επίπεδο:** τάξεις κατά Angle (I, II, III)
- **Οριζόντιο επίπεδο:** σταυροειδής σύγκλειση (πρόσθια, οπίσθια), αυξημένη οριζόντια πρόταξη
- **Κατακόρυφο επίπεδο:** αυξημένη κατακόρυφη πρόταξη (υπερσύγκλειση), χασμοδοντία (έλλειψη πρόταξης κατά το κατακόρυφο επίπεδο)

ΑΠΩΛΕΙΑ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

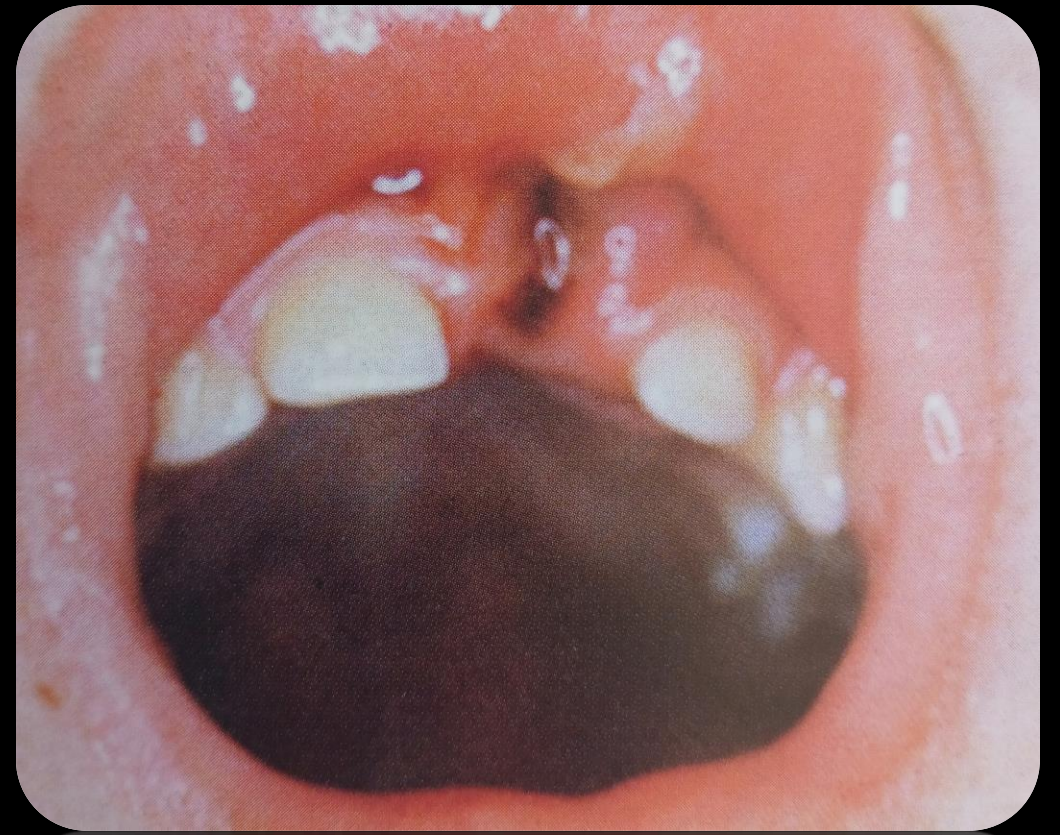
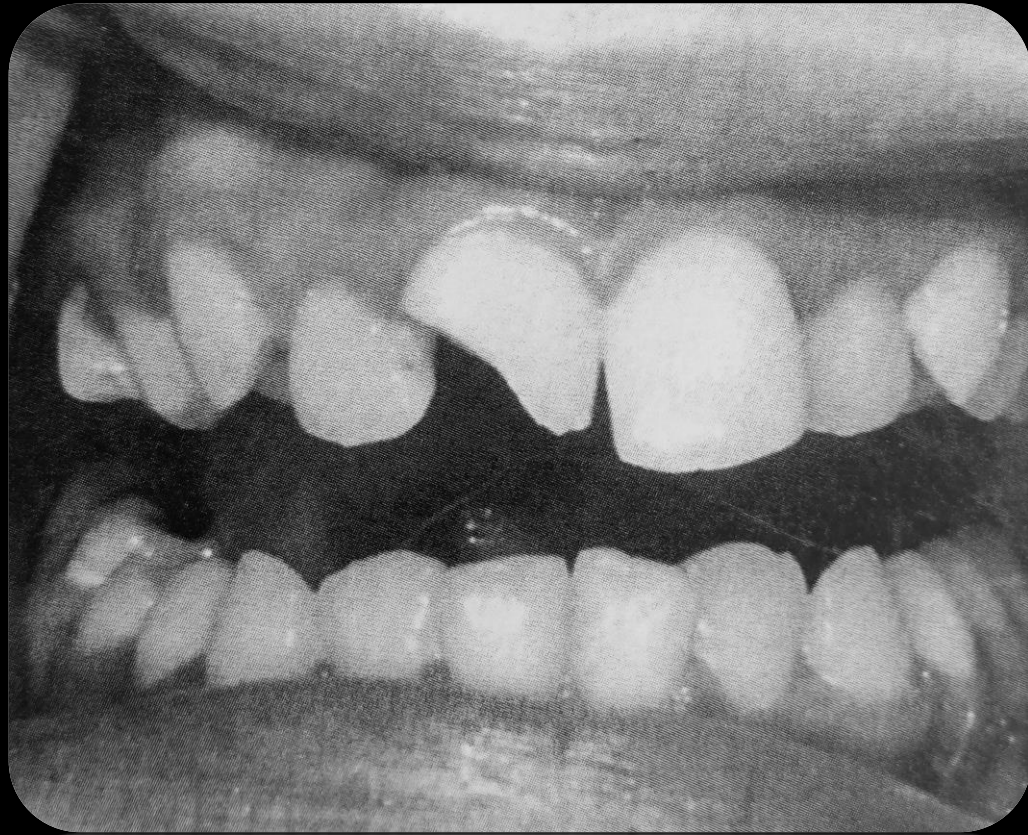
- **Αποτριβή:** φυσιολογική (γήρας), φυσιολογική αποτριβή νεογιλών, παθολογική αποτριβή (βρυγμός, μεσογειακή αναιμία, αγχώδης διαταραχή, βαριά επαγγέλματα)
- **Διάβρωση:** προοδευτική απώλεια οδοντικής ουσίας λείων επιφανειών μη μικροβιακής αιτιολογίας (όξινα ροφήματα, γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, νευρική ανορεξία, όξινα φάρμακα, αναθυμιάσεις οξέων, μειωμένη ροή σάλιου, λήψη αλκοόλ ή τοξικών ουσιών)
- **Κοιλότητα:** απώλεια οδοντικής ουσίας μικροβιακής αιτιολογίας (τερηδόνα)
- **Κατάγματα:** μύλης ή ρίζας, οριζόντια/λοξά/κάθεται, τέλεια ή ατελή, εκγόμφωση ή ενσφήνωση, πιθανή πολφική νέκρωση έπειτα από οδοντικό τραύμα

ΑΠΩΛΕΙΑ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

ΑΠΩΛΕΙΑ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΟΥ

- Περιοδόντιο: οι σκληροί και μαλθακοί ιστοί που περιβάλλουν, συγκρατούν και στηρίζουν τα δόντια στις γνάθους
- Ούλα, οστεΐνη, περιρρίζιο, φατνιακή απόφυση
- Στοματικός βλεννογόνος, ουλοβλεννογόνια ένωση, προσπεφυκότα ούλα, μεσοδόντια ούλα, αύλακα ελευθέρων ούλων, ελεύθερα ούλα

Υγιές Περιοδόντιο:

- Βάθος ουλοδοντικής σχισμής: **0.5-3mm**
- **Μεσοδόντιες θηλές** που πληρούν το μεσοδόντιο χώρο
- **Ροδόχρουν χρώμα** ούλων
- **Αδρή υφή** ούλων
- **Απουσία αιμορραγίας κατά την ανίχνευση με περιοδοντικό ανιχνευτήρα**
- Αν υπάρχει **κινητικότητα δοντιών, να παραμένει σταθερή**

Παθολογία Περιοδοντικών Ιστών:

- **Αιμορραγία** κατά την ανίχνευση
- Ύπαρξη **θυλάκων** (>3mm βάθος από την παρυφή των ούλων μέχρι το βαθύτερο σημείο του θυλάκου)
- Ύπαρξη **απώλειας πρόσφυσης** (απώλεια ιστών από την αδαμαντινοοστεϊνική ένωση μέχρι το βαθύτερο σημείο)
- Ύπαρξη **κινητικότητας**

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΟΥ

- Σημεία σχετικά με την υφή της επιφάνειας των ούλων
- Σημεία σχετικά με την εμφάνιση και το σχήμα των ούλων
- Σημεία σχετικά με το χρώμα των ούλων
- Σημεία σχετικά με το επίπεδο πρόσφυσης των ούλων
- Σημεία σχετικά με το βάθος της ουλοδοντικής σχισμής

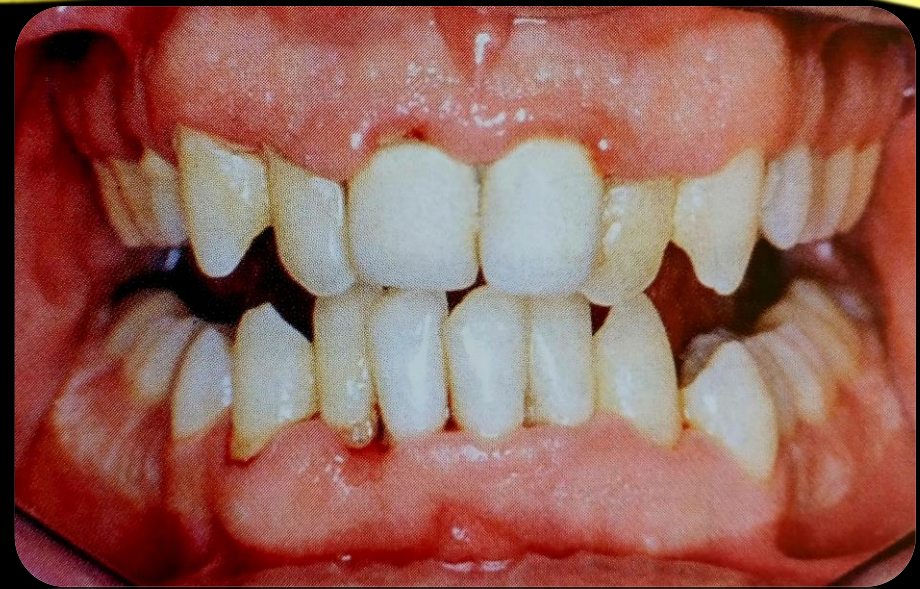
ΥΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ

- Η φυσιολογική επιφάνεια των **ελευθέρων ούλων** και τα **όρια της μεσοδοντίου θηλής** είναι **λεία**
- Η φυσιολογική επιφάνεια των **προσπεφυκόντων ούλων** παρουσιάζει **αδρομέρεια («φλοιός πορτοκαλιού»)**
- Εξαφάνιση αδρομέρειας (στικτή επιφάνεια) αποτελεί «σημείο» με **διαγνωστική αξία** για τις φλεγμονώδεις νόσους του περιοδοντίου
- **Έλλειψη αδρομέρειας → δε σημαίνει πάντοτε ύπαρξη νόσου**

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑ

- **Διόγκωση:** διάχυτη, γενικευμένη με ασαφή όρια **αύξηση του μεγέθους** και αλλοίωση του φυσιολογικού σχήματος ή εντοπισμένη. Στα διογκωμένα ούλα διαπιστώνεται και απώλεια αδρομέρειας
- **Υφίζηση:** **ελάττωση του μεγέθους** και αλλοίωση του περιγράμματος των ούλων. Η κυματοειδής γραμμή των ελευθέρων ούλων έχει μετακινηθεί προς το ακρορρίζιο του δοντιού. Εντοπισμένη ή γενικευμένη

ΧΡΩΜΑ

- **Ρόδινο**
- Η χροιά και η ένταση του φυσιολογικού ρόδινου χρώματος διαφέρουν από άτομο σε άτομο
- Πιο ωχρά ούλα κατά τη νεογιλή οδοντοφυΐα
- **Κηλίδες:** τοπικές περιγεγραμμένες αλλοιώσεις του χρώματος
- **Διάχυτη μεταβολή του χρώματος:** ερυθρότητα, ωχρότητα, διάχυτη μελάγχρωση, κυάνωση. Διάχυτη μελάγχρωση όταν είναι φυσιολογική → χρώμα δέρματος

ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΡΟΣΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΟΣ ΟΥΛΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΣΧΙΣΜΗΣ

- **ΥΦΙΖΗΣΗ:** Ακρορριζική μετατόπιση φυσιολογικής κυματοειδούς γραμμής πρόσφυσης των ελευθέρων ούλων πέραν του επιπέδου της αδαμαντινοοστεϊνικής ένωσης, αποκάλυψη τμήματος της ρίζας.
- Μικρής έκτασης υφιζήσεις σε ενήλικα άτομα είναι αποδεκτή όταν το βάθος της ουλοδοντικής σχισμής είναι 0.5-3mm
- **Απώλειας πρόσφυσης:** απώλεια περιοδοντικών ιστών από την αδαμαντινοοστεϊνική ένωση μέχρι το βαθύτερο σημείο
- **Θυλάκος:** βάθος ουλοδοντικής σχισμής >3mm από την παρυφή των ούλων μέχρι το βαθύτερο σημείο του θυλάκου. Ιδιαίτερης σημασίας κλινικό σημείο για την υγεία των ιστών του περιοδοντίου

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

